



Mindig van választás

Környezet- és munkaegészségügyi kiegészítő foglalkozások

Szakmabemutató információs mappa



Befektetés a jövőbe

Új Magyarország
FEJLESZTÉSI TERV

FELELŐS KIADÓ: PIRISI KÁROLY

KÉSZÍTŐ: KANOVA CONSULTING

PÁLYAORIENTÁCIÓS LEKTOR: HARKÁNYI ADRIENNE

INTERJÚALANY: HORVÁTH MIKLÓS

SZAKMAI LEKTORÁLÁS: LŐRINCZY GYÖRGY

A SZAKMAISMERTETŐ MAPPA A TÁMOP 2.2.2 – „A PÁLYAORIENTÁCIÓ RENDSZERÉNEK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI FEJLESZTÉSE” PROJEKT KERETÉBEN KERÜLT KIDOLGOZÁSRA.

PROGRAMVEZETŐ: BORBÉLY-PECZE TIBOR BORS

A PROJEKT AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL, AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP ÉS A MAGYAR ÁLLAM TÁRSFINANSZÍROZÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

FOGLALKOZTATÁSI ÉS SZOCIÁLIS HIVATAL
2010

www.afsz.hu
www.epalya.hu
www.eletpalya.afsz.hu



Tartalomjegyzék

A. Feladatok és tevékenységek

B. Követelmények

C. Szakképzés

**D. Kereseti lehetőségek,
elhelyezkedési kilátások**

E. Egyéb információs források

Feladatok és tevékenységek

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Melyek a jellemző feladatok, tevékenységek ebben a szakmában?
- ◆ Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia? (anyagok, szerszámok, műszerek, gépek...)
- ◆ Hol végzi a munkáját? (szabadban, műhelyben, irodában, üzletben...)
- ◆ Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga? (vevő, ügyfél, kolléga)

„A biztonságos munka nem csupán józan gazdaságpolitika, hanem alapvető emberi jog.”

/Kofi Annan, volt ENSZ-főtitkár/

A természetes, épített, valamint a társadalmi-szociális környezet jelentősen befolyásolja az emberi egészséget, ugyanakkor az emberi tevékenység is megváltoztatja a környezetet.

Környezet-egészségügy alatt az emberi egészséget, illetve az élet minőségét érintő azon tényezőket értjük, amelyeket a fizikai, biológiai, szociális és pszichoszociális környezet határoz meg. A környezet-egészségügy elméleti és gyakorlati kérdésekkel foglalkozik, amelyek a jelen és a jövő társadalom egészségi állapotának felmérését, javítását, a károsító okok kontrollját, illetve kiküszöbölését célozzák.

Szűkebb értelemben környezet-egészségügyön a környezetszennyezés emberi egészségre gyakorolt hatását értjük.

Az egészségkárosító környezeti tényezők feltárása, e hatások csökkentése vagy kiküszöbölése az egészségügy területén messze túlmutató, össztársadalmi aktivitást igényel, különböző szakmai és társadalmi szervezetekben működő, felkészült szakemberek együttműködésével.

Az Országos Környezetegészségügyi Intézet közreműködik az európai uniós tagállami működéssel kapcsolatos szakértői feladatok végrehajtásában. Együttműködik a WHO/Euro területén és az Unió tagállamaiban azonos vagy hasonló feladattal működő szervezetekkel, intézményekkel, nemzetközi és országos programokban vesz részt.

A **környezetvédelmi technikus** önállóan vagy mérnök közreműködésével a környezetkárosító hatások mérséklésében, kiküszöbölésében, megelőzésében vesz részt.

- Környezet-egészségügyi munkaterületen vizsgálja:

- a levegő minőségét,
 - az emberi használatra szolgáló vizek kémiai, mikrobiológiai minőségét,
 - a talaj szennyezettségét,
 - a folyékony és szilárd települési hulladékokat, ipari és mezőgazdasági hulladékokat,
 - a veszélyes hulladékokat kémiai, mikrobiológiai és ökotoxikológiai szempontból,
 - a levegőben az allergiás megbetegedésekért felelőssé tehető pollenkoncentrációt, a vegyi anyagok és készítmények toxikus hatását,
 - legújabb kutatási területén a szélsőséges légköri változások emberre gyakorolt hatását.
- Értékeli a talaj- és felszín alatti vízszennyezettség emberre vonatkoztatott kockázati tényezőit és hatásait, hatásbecsléseket végez.
 - Energetikai és környezetvédelmi számításokat, méréseket végez, az eredményeket értékeli.
 - Felméri a környezeti károkat, mintákkal vizsgálja a víz, a levegő, a talaj állapotát és szennyezettségét.
 - Az így kapott adatokat összehasonlítja a hazai és nemzetközi szabványokkal, az információk alapján jelentéseket készít, illetve kezdeményezi a környezetvédelmi intézkedéseket, vezeti a dokumentációt, részt vesz a kárelhárításban.
 - Új, környezetkímélő termékek vagy technológiák bevezetésekor intézi az engedélyeztetési eljárásokat, a szakhatóságok véleményét figyelembe véve megszünteti a hiányosságokat, a termékek ellenőrzésében érvényesíti a környezetvédelmi szempontokat.
 - Irányítja a környezetvédelmi előírások által meghatározott módon használható gépek, berendezések, technológiák működtetését.

- Működteti a hulladékkezelés, üzemi szennyvíz berendezéseit, a levegőtisztaság-védelmi berendezéseket, közreműködik a nukleáris berendezések, vízgazdálkodási berendezések üzemeltetésében.

A környezet-egészségügy mellett a **munkaegészségügy területe** szintén jelentős szerepet játszik az emberek mindennapi életében. Elemi igényünk, hogy munkánkat biztonságos körülmények között végezhessük, és hogy munkavégzésünk ne károsítsa az egészségünket. A munkavállalók egészségének, biztonságának védelmére mind nagyobb hangsúlyt fektetnek világszerte, hiszen a jog az élethez és az egészséghez minden embernek alapvető emberi joga.

Az emberi munka védelme nem minden korban számított egyformán fontosnak. A fordulópontot a modern világgazdasági rendszer kialakulását követően az ipari forradalom jelentette. A mai értelemben vett munkavédelem a modern gyáripár kialakulásával, a munkaeszközök fejlődésének egy adott szakaszában, a géprendszereken alapuló, a dolgozók nagy tömegeit tömörítő gyáripár létrejöttével vált követelménnyé. Az első, munkavédelmi jellegű szabályozás az Angliában 1802-ben bevezetett tanonctörvényt. 1815-ben Svájcban született az első „gyári” törvény, majd 1819-ben a pamutgyárakban megtiltották, hogy a 21 éven aluli munkások éjjel, a 18 éven aluliak pedig naponta 12 óránál többet dolgozzanak. A következő évtizedekben aztán egymás után fogadták el a munkásokat védő, a munkavégzés biztonságosságának növelésére hozott szabályokat.

A Magyar Köztársaság Alkotmánya kimondja a munkához, a foglalkozás szabad megválasztásához, az egyenlő bérezéshez, a pihenéshez, a szabadidőhöz, a fizetett szabadsághoz, valamint a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez és orvosi ellátáshoz, továbbá a szociális biztonsághoz való jogot. Ennek szellemében hazánkban törvény rendelkezik a munkavédelemről (1993. évi XCIII. törvény).

A munkaegészségügy mellett a munkavédelem másik alappillére a munkabiztonság.

A munkavédelem a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munka-egészségügyi követelmények összessége. Vagyis a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvására, a munkakörülmények emberivé tételére, illetve a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésére szolgáló szervezési, intézményi előírások rendszere, valamint mindezek végrehajtása, szervezeti vagy tulajdoni formától függetlenül.

A szabályok betartását az állam e célra létrehozott felügyeleti szerveinek (Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség, Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, Magyar Bányászati Hivatal) segítségével ellenőrzi.

A munkavédelemmel kapcsolatos, a vonatkozó jogszabályok által munkabiztonsági szaktevékenységnek minősített feladatokat a munkáltató kizárólag munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező személlyel végeztetheti el. A munkavédelmi technikus szakmát a már 32 éve ezen a területen dolgozó Horváth Miklós mutatta be nekünk.

A **munkavédelmi technikus** a munkaegészségügyi szakemberrel együttműködve segíti a munkáltatót munkavédelmi feladatainak ellátásában, alkalmazza a munkavédelemre vonatkozó hatályos jogszabályokat (törvényeket és rendeleteket). A jogalkotók ezekben fogalmazzák meg azokat a kötelező előírásokat, amelyek a vonatkozó szabványi ajánlatokkal összehangoltan biztosítják az egészséget nem veszélyeztető, balesetmentes munkavégzés feltételeit. A munkaegészségügyi szakemberrel, a középszintű vezetőkkel, a technológusokkal és a munkavállalók érdekképviselői szervezetével együttműködve elkészíti a Munkavédelmi Szabályzatot. A Munkavédelmi

Szabályzat tartalmazza mindazokat a konkrét és az adott munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályokat, amelyek betartása esetén a balesetek és munkahelyi megbetegedések bekövetkezésének kockázata a társadalmilag elviselhető szint alatt marad.

A munkavédelmi technikus alapvető szakmai feladatai, amelyeket a munkaegészségügyi szakemberrel együttműködve végez:

1. A létesítmények és munkaeszközök munkavédelmi üzembehelyezésének előkészítése.
2. A létesítmények és munkaeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálata.
3. Kockázatelemzések készítése.
4. A munkavédelmi oktatás anyagának összeállítása, az oktatások végrehajtása és okmányolása.
5. Az egyéni védőeszközök ellátási és alkalmazási szabályainak meghatározása.
6. A baleseti információs rendszer létrehozása, a munkáltató tudomására jutott balesetek kivizsgálása.
7. A munkáltató döntésének előkészítése a balesetek minősítésére, a szükséges intézkedésekre, a hasonló balesetek megelőzésére vonatkozóan.
8. Az előzetes, időszakos, és rendkívüli orvosi vizsgálatok és az elsősegélynyújtás rendjének előkészítése.

Tevékenysége során együttműködik a munkavédelmi érdekképviselő tagjaival, viselkedésével azt sugallja, hogy az egészséget nem veszélyeztető és balesetmentes munkavégzés feltételeinek megteremtése és fenntartása, egyszerre szolgálja a munkáltató és a munkavállalók érdekeit.

Közreműködik a munkaeszközökre, védőeszközökre és munkafolyamatokra vonatkozó követelmények és szabályok meghatározásában, kiadásában, esetleg javaslatot tesz a módosításokra.

„Az alkalmazottakat rá kell bírni a szabályok betartására. Ez a munkáltató

felelőssége, tehát a munkavédelmi szakemberé, és ez a felelősség nem terhelhető át. Ha valaki például nem veszi fel a védősisakot, akkor a munkáltató kötelessége, hogy rávegye őt erre. Különböző balesetekre számíthat, vagy súlyosabb következményekre, például egy baleset után kártérítés fizetésére. A munkáltatónak pedig azt kell elfogadnia, hogy egy ideiglenes megoldásnak egyenértékűnek kell lennie a véglegesnek. Tehát például egy átmenetileg megépített emelvénynek ugyanakkora súlyt kell elbírnia, mint később a véglegesnek. Ezek szigorú megkötések, de a szabályokat azért találták ki, hogy el lehessen kerülni a baleseteket, és az ezekből fakadó egészségkárosodásokat. Tehát muszáj betartani őket” – fogalmaz Miklós.

Jellemző feladatok ezen a munkaterületen:

1. Részt vesz a munkavédelmi stratégia és program kidolgozásában. „A munkavédelmi program azt tartalmazza, kinek mit kell tennie azért, hogy a munkavédelmi szabályokat mindenki betartsa. Általában egy év feladatait tartalmazza. Például, ha tíz embernél többet foglalkoztat a cég, akkor ajánlatos munkavédelmi szabályzatot készíteni. Ebben világosan megfogalmazzák, kinek mi a feladata a munkavédelem területén, például az időszakos orvosi vizsgálatok, munkavédelmi oktatás stb. kapcsán” – mondja Miklós.

2. Kialakítja a munkavédelmi ellenőrzések rendszerét, végzi és végezteti az ellenőrzéseket. Az ellenőrzések során feltárt hiányosságok megszüntetésére előkészíti a munkáltató intézkedését. A munkavédelmi technikus ellenőrző tevékenysége kiterjed a munkaeszközökre, egyéni védőeszközökre, a technológiai folyamatok biztonsági követelmények megvalósulására (pl. anyagszállítási, anyagmozgatási eszközök és biztonsági berendezések szabályszerű működésére, az anyagmozgató eszközök, gépek, berendezések karbantartására). Érinti továbbá az Emelőgépek Biztonsági Szabályzatának betartását, valamint a munkahelyekre, munkakörnyezetre vonatkozó biztonsági és egészségvédelmi előírásokat, a veszélyes anyagok és készítmények kezelési

és használati feltételeit. „Természetesen nem minden ellenőrzést tud elvégezni a munkavédelmi technikus. Speciális területeken erre jogosítvánnyal rendelkező szakemberek ellenőrzik például a létesítmények érintésvédelmi, szabványossági, az erősáramú berendezések szabványossági, villámvédelmi szabványossági felülvizsgálatainak elvégzését, a jelentések, (jegyzőkönyvek) értékelését, megőrzését. A különböző felszerelések, védőeszközök bevizsgálását is arra jogosultak végzik. Mi azt tartjuk számon, hogy ennek mikor, hol, kinek a közreműködésével kell megtörténnie. Nagyon szoros az együttműködés a tűzvédelmi szakemberekkel, hiszen a két terület összefügg” – magyarázza az ellenőrzésekről Miklós.

3. A fent felsorolt munkabiztonsági ellenőrzéseken kívül, a munkaegészségügyi szakemberrel együttműködik **a megfelelő munkakörnyezeti és munkahigiénés tényezők** (világítástechnika, színdinamika, légállapotok, légtechnika, munkahelyi zaj- és rezgés elleni védelem) **kialakításának tervezésében**. A munkavédelmi technikus intézkedik a biztonságot és egészséget veszélyeztető szabálytalanságok felszámolása érdekében.

4. **Együttműködik a munkáltató tűzvédelmi és környezetvédelmi feladatokat ellátó szakembereivel az előírások szerint történő üzembehelyezési eljárásban**, a nyomástartó berendezések és kazánok, villamossági berendezések biztonságos létesítésében és beüzemelésében. „Az előzetes vizsgálatkor megnézem, megfelel-e a gép az előírásoknak, például van-e hozzá magyar nyelvű gépkönyv, műszaki leírás. Ezt dokumentálom, és a papírokat átadom az üzemvezetőnek, aki később csatolja ezeket az üzembehelyezési jegyzőkönyvhöz. Egy nem megfelelő gépet ideiglenesen 180 napig lehet üzemeltetni. Ezalatt pótolni kell a hiányosságokat, mert ezt az időt nem lehet meghosszabbítani.”

5. **Kezdeményezi, összefogja a kockázatértékelést, a kockázatértékeléssel kapcsolatos munkáltatói feladatokban maga is részt vesz.**

6. **Közreműködik az elsősegélynyújtás személyi, tárgyi és szervezési**

feltételeinek biztosításában, az elméleti és gyakorlati munkavédelmi oktatás előkészítésében, az oktatásban, a dokumentálásban és ellenőrzésben. Miklós erről így beszél: *„Minden oktatáson el kell mondanom még olyan alapvető dolgokat is, hogy a mosdóban kezet kell mosni. Lehetőleg kétszer, előtte és utána is. De jobb minden felmerülő eshetőségre példát hozni, amelyekkel könnyebb megértetni, elfogadtatni valamit. Minden lehetőséget meg kell ragadni, hogy az oktatás felkeltse és fenntartsa a figyelmet.”*

7. **Elősegíti a szabályok megismerését, elsajátítását, betartását**, valamint közreműködik az eszközök juttatási rendjének kialakításában, dokumentációjában is.

8. **Előkészíti az előzetes és időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatokat és a kapcsolódó munka-egészségügyi tevékenységeket.** *„A meghatározott időpontban egy formanyomtatvány kitöltésével célirányosan jelzem az üzemorvosnak, hogy mit vizsgáljon. Alkalmatlanság esetén értesítem a munkavállalót arról is, hol élhet jogorvoslattal”* – mondja Miklós.

9. **Együttműködik a munkáltató tűzmelegelőzési és környezetvédelmi feladatait ellátó szakemberekkel.**

10. **Közreműködik a mentési terv elkészítésében, szakmailag irányítja a mentési és kiürítési gyakorlatokat.**

11. **Képviseli a munkáltatót a munkavédelmi ellenőrzések során, elvégzi és irányítja a munkabalesetekkel kapcsolatos szakmai, adatszolgáltatási (bejelentés, kivizsgálás, nyilvántartás) feladatokat.**

A **munkavédelmi szakember** felügyelőként az ellenőrzésekben vesz részt. A munkavédelmi ellenőrzések célja, hogy az illetékes hatósági képviselők (az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség munkatársai) meggyőződjenek arról, hogy biztosítottak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi, szervezési feltételei, illetve hogy a hiányosságok feltárták, a szükséges intézkedéseket megtették.

- Az ügyviteli feladatok mellett előkészíti, megtervezi, a helyszínen lefolytatja az ellenőrzést.
- Rögzíti az ellenőrzés eseményeit, lefolytatja a bizonyítási eljárást.
- Az általa tapasztaltak alapján dönt az eljárás folytatásáról, intézkedik, határozatot hoz.
- Ha szabálytalanságot észlel, munkaügyi bírság kiszabását javasolja.
- Előkészíti a határozat kiadása (kiadmányozás) után következő lépéseket, teljesíti a rá vonatkozó feladatokat.

A **tűzvédelmi előadók** különböző építmények, létesítmények tűzvédelmének értékelését, szabályozását, megszervezését, irányítását, működtetését végzik. Tevékenységük kiterjed a tűzvédelmi információs rendszer kialakítására, az adminisztrációs feladatok ellátásra, valamint a munkavállalók tűzvédelmi felkészítésének megszervezésére is.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

A *munkavédelem és környezetvédelem* területén dolgozók különböző mérőeszközökkel dolgoznak. Ilyenek például: az alkoholszonda, illetve a gázok, a por- és levegőszennyezettségnek, megvilágítottságnak, zajszintnek a mérésére szolgáló mérőműszerek. Alkalmazzák az informatikai és manuális segédeszközöket az adatok rögzítésére, tárolására. A mérőeszközöket bizonyos esetekben számítógéppel kötik össze. Ezek a mérések általában tájékoztató jellegűek. Joghatással járó mérések elvégzéséhez hitelesített műszerek és az adott területre vonatkozó képzettség, vagy szakértői engedély szükséges.

„Sokszor mi magunk nem rendelkezünk a szükséges mérőeszközzel. Szakembereket hívunk a különböző mérésekhez, akiknek szakképesítésük és eszközeik is vannak. A számítógép ma már alapkövetelmény. A saját laptop a legpraktikusabb, hiszen az irodákban nem szeretik, ha odakéredzkelem a gépükhöz. Mindent dokumentálunk, és ehhez hagyományos irodai eszközöket

használunk. Az internet nagyon megkönnyíti a munkát, rengeteg információt lehet szerezni innen. Olykor hirdetésekől tudom meg, kikkel dolgozhatok együtt az ellenőrzéseknél, kiket kereshetek a különleges területeken. A jogszabályokkal kapcsolatban esetében a CD-jogtárból szerzek naprakész információkat” – mondja Miklós.

Hol végzi a munkáját?

A *munkavédelmi technikus* szakemberek munkájukat a munkahely jellege szerint zárt, belső térben, vagy nyitott, külső munkaterületen végzik, ahol a munkavállalók munkavégzés céljából tartózkodnak. Például az építőiparban, vagy vasútépítésnél, mezőgazdasági termelőterületen, bányában részben a tevékenység helyén, részben az adminisztrációs tevékenység végzésére biztosított helyiségben. Az adatok elemzését, az összesítés feladatait irodahelyiségben végzik. Sokat mozognak, utaznak, hogy tapasztalatokat szerezzenek. A **környezetvédelmi technikus** gyaloglással is járó tevékenységének egy részét a szabadban végzi.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba, kikkel van dolga?

A **környezetvédelmi technikusok** munkájukat önállóan, egyedül vagy csapatban végzik. A **munkavédelmi szakemberek** az adatgyűjtés és az eljárás során is több emberrel kerülnek kapcsolatba.

A **munkavédelmi technikus** szakmai tevékenysége során kapcsolatot tart:

- a munkáltatóval és az adott területen a munkáltatót képviselő vezetővel;
- a munkavállalókkal (és a munkavédelmi érdekképviseleti szerv személyeivel);
- a tűzvédelmi megbízottal;
- a környezetvédelmi megbízottal;
- a munkavédelmi hatóság (OMMF) felügyelőivel;
- az alkalmazott technológiát jól ismerő szakemberekkel (technológusokkal,

művezetőkkel, építésvezetőkkel. stb.).

„Minden papír mögött egy ember van, ezt nekem szem előtt kell tartanom. Az én munkámtól az ő testi épsége függ. Persze ugyanakkor rugalmasnak is kell lenni. Figyelembe venni például, hogy egy kesztyűben nem érezni ugyanúgy valaminek a fogását. Vagy hogy egy védőszemüveg bepárásodhat, tehát a védőfelszerelés akadályozhat. Be kell tartani és tartatni a szabályokat, de valahogy meg kell találni az ésszerű középutat, hogy mindez ne csak kényelmetlenséget jelentsen” – magyarázza Miklós.

Elsősorban azokkal a munkatársakkal kell érintkeznie, akik baleseti szempontból veszélyeztetettebb munkaterületen dolgoznak. Rendkívül fontos a vezetőkkel kialakított jó kapcsolat, mert így könnyebben alakítható az ő és a munkavállalók szemlélete a biztonságos munkavégzésről.

„Egy munkavédelmi szakember egyedül dolgozik, a szakma képviselői szeparáltan dolgoznak, már nem ismer mindenki mindenkit ezen a területen. A konferenciákon szoktunk egymással találkozni” – mondja Miklós.

Követelmények

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?
- ◆ Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?
- ◆ Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?
- ◆ Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?
- ◆ Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?
- ◆ Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Milyen fizikai igénybevétellel, megterheléssel jár a munkavégzés?

A **környezetvédelmi technikus** munkája részben könnyű fizikai munka, amely sok gyaloglással jár. A szakemberek munkájukat változó testtartásban, állva, máskor ülve végzik. Néhány esetben a testi igénybevétel jelentős lehet.

A **munkavédelmi és balesetelhárítási** szakemberek fizikai igénybevétele a munkavégzés helyszínétől függ. Ahol nehéz fizikai tevékenységet folytatnak, ott a terhelés nagyobb, tehát jó állóképességre és testi erőnlétre lehet szükség.

„Én minden eszközt kipróbálok, hiszen így pontosan tudom, mit várok el, mire kötelezem a munkavállalót. Ezen kívül magam is betartok minden szabályt, hogy másokkal is be tudjam tartatni. Ha valahol védőruhát vagy sisakot kell használni, ugyanúgy felveszem, mint a többiek. A munkavédelem nem véletlenül fogalmaz felszólító módban” – mondja Miklós.

A **munkavédelmi technikus** fizikai igénybevétele, a munkavégzés helyszínétől függ. Tevékenysége során különleges fizikai igénybevételre ritkán kerül sor. Természetesen a munkavégzés helyszínére való feljutás, vagy a veszélyes környezetben végzett tevékenység járhat fizikai igénybevétellel, vagy a szükséges egyéni védőeszköz rendeltetésszerű használatával.

Milyen környezeti ártalmakkal, hátrányokkal járhat a szakma gyakorlása?

A **környezetvédelmi technikusok** szakmájában a porártalom, az egészségre ártalmas vegyi gázok, gőzök, a radioaktív anyagok jelenléte lehet veszélyes. Egészségkárosodással járhat az időjárási tényezők mellett a zaj és az erős léghuzat. Az allergiára való hajlam és a bőrérzékenység szükségessé tehetik a szakmaváltást.

A **munkavédelmi technikusok** szaktevékenységére a rendes munkaidőn túl is szükség lehet, például balesetkor. Súlyos balesetek esetén azonnal, késlekedés nélkül cselekedniük kell. Eleget kell tenniük a bejelentési kötelezettségnek, a helyszín biztosításának, a sérült és a tanúk meghallgatásának, stb. Az ezen a

területen dolgozók olykor balesetveszélyes körülmények között végzik munkájukat. Sokszor kell konfrontálódni a biztonságon is takarékoskodni kívánó munkáltatóval, az egyéni védőeszköz viselését mellőzni akaró, vagy a teljesítménykényszer miatt munkavédelmi szabályokat megszegő munkavállalókkal, illetve olykor az ellenőrző hatóságok szakembereivel is.

Azokon a munkahelyeken, ahol krónikus egészségkárosító hatások veszélye áll fenn, ott a munkavédelmi szakember is fokozottan ki van téve ezeknek a veszélyeknek. A balesetek elhárítása érdekében tett erőfeszítések fokozottabb szellemi és fizikai terheléssel járnak, sok esetben a szabályok megszegőivel kialakuló konfliktusok is sajátos pszichés terhelést jelentenek.

„A munka meglehetősen sok stresszel jár, a munkavédelmis bizonyos értelemben kiszolgáltatott a hatóságnak. Nagyon szigorú szabályokat kell betartatnia, miközben tisztában van a cégek gondjaival. Nyilván sok vállalat itt is próbál spórolni, bár erre a szabályok nincsenek, nem lehetnek tekintettel. A felelősség nagy, sokszor kellene kompromisszumot kötni. Tehát elég nagy a nyomás mindkét oldalról” – magyarázza Miklós.

Milyen egészségügyi követelményeket támaszt ez a szakma?

Környezetvédelmi technikusok esetében a munkavégzést **kizáró okok:**

- sok gyaloglást, járkálást igénylő munkát nem végezhet,
- egyes vegyi anyagokkal munkát nem végezhet.

Környezetvédelmi technikusok esetében a munkavégzést **korlátozó tényezők:**

- jó látást igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- könnyű fizikai munkát nem végezhet.

Munkavédelmi és baleset-elhárítási szakmáknál (munkavédelmi technikus,

munkavédelmi felügyelő, tűzvédelmi előadó) a **foglalkozás gyakorlását kizáró okok:**

- fokozott figyelmet igénylő munkát nem végezhet,
- együttműködést kívánó munkát nem végezhet.

Munkavédelmi és baleset-elhárítási szakmáknál a foglalkozás gyakorlását **korlátozó tényezők**, ha szakmát választó nem alkalmas:

- jó látás (látásélesség, színlátás, térlátás) igénylő munka végzésére,
- teljes látóteret, térlátást igénylő munka végzésére,
- ép hallást igénylő munka végzésére,
- jó beszélőképességet igénylő munka végzésére,
- egyes vegyi anyagokkal történő munka végzésére.

A **munkavédelmi technikusnak** egészségileg meg kell felelnie:

- a munkahelyen alkalmazott technológia által megkövetelt alap egészségügyi követelményeknek, (ne legyen olyan, akár csak időszakos tüneteket okozó betegsége, amely a munkahelyen való tartózkodás során baleseti kockázatot növelő tényező lehet);
- fizikailag képesnek kell lennie az adott munkakörnyezetben végzett tevékenység elviselésére.

Ezekon a szakterületeken egészségügyi alkalmassághoz kötik a felvételt a szakképzésbe. A jó szaglás is nagy jelentőségű.

Milyen egyéb tulajdonságok megléte kedvező ebben a szakmában?

Az elhivatottság mellett fontos a szakmai felkészültség fenntartása és folyamatos fejlesztése, a kiszámíthatóság, a felelősségtudat és a megbízhatóság.

E szakemberek ugyanis a munka biztonságáért, emberek épségéért felelnek.

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek

„megteremtése” részben a munkabiztonságért felelős technikus feladata.

- Felelősségteljes munkájuk nagyfokú összpontosítást, figyelmet igényel.
- Jó kommunikációs képességre, határozottságra, motiváló készségre, meggyőzőkészségre, olykor empátiás készségre van szükségük, hogy akarataikat, döntésüket keresztül vihessék.
- A szervezőkészség mellett munkájuk sokszor kezdeményezőkétséget, kreativitást, jó problémamegoldó képességet igényel, ha nem várt helyzettel, eseménnyel találkoznak.
- A balesetek megelőzése érdekében tett erőfeszítések sokszor hoznak létre konfliktus helyzetet, melynek kezelése a szakmai ismereteken túl megköveteli a konfliktustűrési és konfliktuskezelési képességet. A kiegyensúlyozottság, a higgadtság mindenképpen fontos elvárás a munkavállalóval szemben ezen a szakterületen.
- Oktatómunkájukhoz kiemelkedő jelentőségű a közérthetőség. Az előadások megtartásához nem elegendő a szakma ismerete és a jó kifejezőkészség. Fel kell tudni ismerni az oktatott állomány képességeit, és a számukra érthető módon és didaktikailag megfelelő stílusban kell az oktatást megtartani és az elsajátítás mértékét felmérni.
- A tervezés, megvalósítás, ellenőrzés áttekintő képességet, kritikus szemléletet, logikus gondolkodást, tervező- és rendszerező képességet, lényeglátást igényel. Legalább ilyen fontos a vizsgálatoknál a hatékony kérdésés, a következtetés képessége.
- Az önállóság és döntésképség szintén elengedhetetlen tulajdonság.

Milyen tantárgyakban kell jó eredményt elérni ehhez a szakmához?

A **munkavédelmi technikus**, valamint a **környezetvédelmi technikus** és a **tűzvédelmi előadó** képzésben való részvétel feltétele az érettségi. Ugyan nincs

kifejezett kíváncsiság a tárgyak köréről, ám a reáliák (matematika, fizika, kémia, biológia) területén elért jó eredmények a későbbiekben segíthetik a szakmát választókat. A **munkavédelmi technikus, környezetvédelmi technikus** munkakörben dolgozóknál fontos a számolási készség.

Milyen érdeklődési kör a legelőnyösebb ebben a szakmában?

Mind a képzés, mind a gyakorlati tevékenység egyszerre igényel humán és természettudományos ismereteket. Az adott munkaterület természetesen egyfajta szakmai orientáltságot feltételez, de ennek a jellegét a szaktevékenység határozza meg.

Ezzel együtt a munkavédelmi feladatok túlnyomó részét ipari jellegű munkaszervezetekben végzik, ahol a természettudományos, illetve műszaki érdeklődés előnyt jelenthet. A környezetvédelmi technikus szakmát választóknak előnyös a vonzódás a környezetvédelem területe iránt, a természettudományos, természetvédelmi érdeklődés.

Szakképzés

A következő kérdésekre kaphat választ:

- ◆ Mit kell tanulni a szakképzés során?
- ◆ Hol történik a szakképzés?
- ◆ Milyen iskolai előképzettségre van szükség?
- ◆ Mennyi ideig tart a szakképzés?
- ◆ Milyen költségekkel jár a képzés, és kapható-e támogatás?
- ◆ Mekkora a képzésbe felvehető létszám?

Az alábbi szakképesítések hasznosíthatók leginkább ezeken a munkaterületeken:

- **környezetvédelmi technikus** emelt szintű szakképesítés
- **munkavédelmi technikus** emelt szintű szakképesítés
- **tűzvédelmi előadó** középszintű szakképesítés, amellyel fizikai és szellemi munkát is igénylő munkakört lehet betölteni
- **felsőfokú munkavédelmi** szakirányú továbbképzés, ahol a megszerzendő szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése: **munkavédelmi szakember**, illetve **munkavédelmi szakmérnök**

Mit kell tanulni a szakképzés során?

A **környezetvédelmi technikus** emelt szintű szakképzésben részt vevők specializált tudást szerezhetnek az alábbi elágazásokon:

- energetikai környezetvédő,
- hulladékgazdálkodó,
- környezetvédelmi berendezés üzemeltetője,
- környezetvédelmi mérés technikus,
- nukleáris energetikus,
- vízgazdálkodó.

A környezetvédelmi technikus szakképzés a fentebb említett, specializált szakmai ismeretek mellett általános környezetvédelmi ismeretanyaggal egészül ki, amely tartalmazza a következőket:

- a hazai és nemzetközi jogszabályok, szabványok,
- az igazgatási eljárás általános előírásai,
- a szakhatósági eljárások sajátosságai, ökológiai és települési alapismeretek,

- a talajra, vízre, levegőre vonatkozó tudásanyag,
- hulladékgazdálkodással, zajjal, radioaktivitással, környezettechnikával kapcsolatos ismeretek,
- adatszolgáltatásra, nyilvántartásra, vizsgálati és mintavételezési módszerekre vonatkozó tudnivalók,
- a védetté nyilvánítás folyamata,
- tűz- és munkavédelemmel, munkaegészségüggyel kapcsolatos ismeretek,
- elektrotechnikával, automatizálással kapcsolatos ismeretek.

A **munkavédelmi technikus** képzés során a hallgatók ismereteket szerezhettek

- a munkavédelemmel kapcsolatos jogi, igazgatási, eljárási munkáltatói feladatokról,
- a munkaeszközök, munkafolyamatok és az egyéni védőeszközök biztonságos alkalmazásával kapcsolatos munkáltatói feladatokról,
- az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkahely létesítésével és használatával kapcsolatos feladatokról,
- az anyagmozgatás, -rakodás, -szállítás, -tárolás és -raktározás munkavédelmi követelményeinek biztosításával kapcsolatos feladatokról.

A képzésben részt vevők elsajátítják:

- a munkavédelmi szakember kötelezettségeinek,
- a felelősségére vonatkozó szabályoknak,
- a biztonságos munkavégzés általános és specifikus követelményeinek,
- a munkavédelmi eljárásoknak, (kockázatelemzés, kockázatkezelés, balesetek kivizsgálása, stb.) ellenőrzési kötelezettségeknek,
- a munkavédelmi érdekképviselőre vonatkozó szabályoknak az ismeretanyagát.

Ezek mellett mélyebb tudást szereznek:

- az egyéni védőeszközökre vonatkozó szabályoknak,
- a biztonságra vonatkozó szabványoknak,
- a védelmi eszközök megfelelőségének, ellenőrzésének, vizsgálatának, használatának, munkavédelmi, biztonsági és egészségügyi követelményeinek,
- a működtető elemeknek, védőberendezéseknek,
- a gépek, munkaeszközök biztonságának területén.

Tanulmányaik a kiegészülnek a következő ismeretanyagokkal:

- anyagtárolás, anyagmozgatás (eszközök, gépek, előírások),
- a munkahelyek kialakítása, képernyős munkahelyek, alpintechnikai munkák,
- a természetes világítás, a belsőtéri mesterséges megvilágítás,
- a hegesztés (láng- és ívhegesztés) biztonsági követelményei,
- a villamosság biztonsága (érintésvédelem, mérési módszerek),
- kémiai biztonság,
- tűzvédelmi szabályozás (Tűzvédelmi Szabályzat, Tűzriadó Terv),
- légtechnikai rendszerek,
- a zaj- és rezgés csökkentés műszaki és szervezési megoldásai,
- zaj- és rezgésterhelések mérése.

A **munkavédelmi felsőfokú szakirányú továbbképzés** keretében a hallgatók az ellenőrzésekhez szükséges tudásanyagot (ellenőrzés előkészítése, megtervezése, lefolytatása, eseményeinek rögzítése) sajátítják el. Ide tartozik:

- a munkarendszerek leírása,

- az adatmegállapítási módszerek,
- a munkaszervezés, az ellenőrzés folyamatának megtervezése, folyamatszakaszokra tagolása,
- a vonatkozó jogszabályok, illetve szakmai szabályozások rendszere,
- a szabványok, a helyi rendeletek, a foglalkoztatáspolitikai, támogatáspolitikai jellemzői.

Ezek mellett a képzésben részt vevők megszerzik:

- a bizonyítás és a döntés meghozatalához szükséges ismereteket (döntéshozatali elvek, eljárások, hazai és nemzetközi tapasztalatok, érdekegyeztetés szintjei és formái, a nyomásgyakorlás szerveződési szintjei, módjai, felelősségvállalás, erkölcsi, morális normák)
- a kiadmányozás tudásanyagát (jogszabályok, rendeletek, működési, döntési feltételek, elvek, eljárások, szakmai szabályozás, helyi rendeletek, előírások, szervezeti és személyi specialitások).

Alapozó ismeretek:

Biztonságtudomány elmélete és a munkavédelmi jog alapjai

Munkaélettan

Munkalélettan

Szakmai kommunikáció és módszertan

Szakmai törzsanyag:

Villamosság biztonságtechnikája

Világítástechnika

Munkavédelem jogi és eljárási ismeretei

Foglalkozási ártalmak

Fűtés, szellőzés, klíma

Zaj- és rezgésvédelem

Ergonómia

Speciális szakismeretek:

Egyéni védőeszközök

Kémiai biztonság

Nyomástartó berendezések és hegesztés biztonságtechnikája

Gépek és technológiák biztonságtechnikája

Anyagmozgatás és raktározás biztonságtechnikája

Létesítés és létesítmények biztonsága

Szabványosítás és minőségmenedzsment

Kockázatértékelés

Pszichoszociális kockázatok kezelése

Vállalkozásmenedzsment

Tűzvédelmi ismeretek

Kötelezően választható tárgy

Választható tantárgyak:

Egyéni védőeszközök kiválasztása

Munkakörnyezet kialakítás

Közúti és vasúti áruszállítás és rakodás biztonságtechnikája

Közlekedésbiztonság

Vállalati környezetmenedzsment

A megszerzett oklevél felsőfokú munkavédelmi szakképesítéshez kötött munkakörök betöltésére, illetve munkabiztonsági szaktevékenység ellátására jogosít. Egyben a munkavédelmi szakértői igazolvány megszerzésének is egyik feltétele.

A **tűzvédelmi előadó** szakképzés keretében a speciális szaktudás kiegészítéseként jogi és közigazgatási alapismereteket is szereznek a szakképzést választók.

A tűzvédelmi speciális szaktudás anyaga a következő területeket fogja át:

- a sajátos fogalomrendszer,
- a tűzvédelmi kötelezettségek,
- a tűzoltósági feladatok,
- a szakhatósági jogkörök,
- az alkalmazott szankciók,
- a tűzvizsgálat lefolytatása,
- a védekezés szervezeti és irányítási rendszere,
- a védőeszközök,
- a szakértői tevékenység,
- az oltást, mentést segítő tervek, a tűzvédelmi iratok és kezelésük,
- az ellenőrzés szabályai, módjai,
- a veszélyes anyagok tulajdonságai.

Ezek mellett a képzés kiterjed az alábbiakra:

- a munkavállalók tűzvédelmi oktatása és továbbképzése,
- a tűzvédelmi szakvizsga rendszere,
- a tájékoztatás,
- a kockázat megítélése,
- az építmények tűzvédelmi jellemzői,
- a tervezés, kivitelezés tűzvédelmi feladatai, vonatkozásai,
- az építés, elhelyezés szabályai, követelményei,
- az épületgépészet, a tűzvédelmi berendezések létesítési, használati és

üzemeltetési követelményei,

- a mentés és oltás eszközei, szervezése, irányítása.

A képzésre épülő *tűzvédelmi főelőadó* emelt szintű szakképesítésen folytathatóak az ilyen irányú tanulmányok.

Hol történik a szakképzés?

Környezetvédelmi technikus végzettség iskolai rendszerben és felnőttképzésben is szerezhető. A képzések csak megfelelő számú jelentkező esetén indulnak. A képzést indító iskolákról az évenként megjelenő, pályaválasztást segítő kiadványokból tájékozódhatnak az érdeklődők.

Munkavédelmi technikus és felsőfokú munkavédelmi szakképzés csak felnőttképzés keretein belül folyik.

Munkavédelmi technikus emelt szintű szakképesítést számos, oktatásszervező vállalkozások által szervezett tanfolyamon lehet megszerezni.

A jelenlegi **felsőfokú munkavédelmi képzés** a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Közlekedésmérnöki Karának munkavédelmi szakirányú továbbképzése. A képzés levelező, részidős képzés, amelyet teljes egészében az Országos Munkavédelmi Képző és Továbbképző Kft. szervez.

Tűzvédelmi előadó szakképzést is több vállalkozás szervez, a szakma csak felnőttképzésben tanulható.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

A **munkavédelmi technikus**, valamint a **környezetvédelmi technikus** és a **tűzvédelmi előadó** szakképzésben való részvétel feltétele az érettségi bizonyítvány.

A **felsőfokú munkavédelmi szakirányú továbbképzésbe** jelentkezéskor felsőfokú iskolai végzettség a szükséges iskolai előképzettség.

A képzésben való részvétel feltétele legalább főiskolai, illetve Bsc/Ba oklevél az alábbi képzési területek valamelyikéről:

- műszaki,
- orvos- és egészségtudomány,
- társadalomtudomány,
- jogi és igazgatási,
- pedagógusképzés,
- informatika,
- természettudomány,
- gazdaságtudományok,
- bölcsészettudomány,
- nemzetvédelmi és katonai,
- agrár,
- sporttudomány.

Mennyi ideig tart a szakképzés?

A **környezetvédelmi technikus** szakképzés óraszámát a felnőttképzésben 2000-ben maximálták, főszakképzés esetén a képzés ideje 2 év.

A **munkavédelmi technikus** képzés óraszámát általában 200-250, de legfeljebb 300 óra, a **tűzvédelmi előadó** középszintű szakképzésé legfeljebb 350, a **felsőfokú munkavédelmi** szakirányú továbbképzés 4 féléves.

Milyen költségekkel jár a szakképzés, és kapható-e támogatás?

A **környezetvédelmi technikus** szakképzés iskolai rendszerben lehet ingyenes, a különféle ha oktatásszervezők hirdetik meg, akkor különböző költségekkel járnak. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján a jelentkezők körülbelül 200.000-250.000 Ft-os költségekkel számolhatnak az átlagosan kb. 50.000 Ft-os

vizsgadíjon, valamint a jegyzetek árán felül.

Több intézmény kedvezményeket, részletfizetési lehetőséget is biztosít a jelentkezőknek. A lehetőségekről és a költségekről az adott képző intézményben adhatnak felvilágosítást.

A **munkavédelmi technikus** képzés költségei a képző intézmények döntése alapján eltérhetnek. A 2010-es évre hirdetett képzések vegyes képet mutattak: a tanfolyamok megtérítendő költségeit 95.000 - 276.000 Ft között határozták meg az egyes intézmények. A jelentkezők átlagosan 150.000 - 200.000 Ft-os költséggel számolhatnak. Egyes képzőhelyeken a tanfolyam árához további költségek (jegyzet, vizsga- és regisztrációs díj) is járulnak. A vizsgadíjak 35.000 - 40.000 Ft között mozogtak. Ehhez igen hasonló, körülbelül 200.000 - 250.000 Ft-os tanfolyami költséggel számolhatnak a **tűzvédelmi előadó** képzésre jelentkezők is.

A **felsőfokú munkavédelmi szakirányú továbbképzésen** a költségtérítés mértéke a 2009/2010. tanévben 178.000 Ft/félév volt.

Mekkora a képzésbe felvehető létszám?

A képzésekben felvehető létszámáról, az induló képzésekről minden képző intézmény saját hatáskörében dönt. Minderről az adott intézményben érdemes érdeklődni.

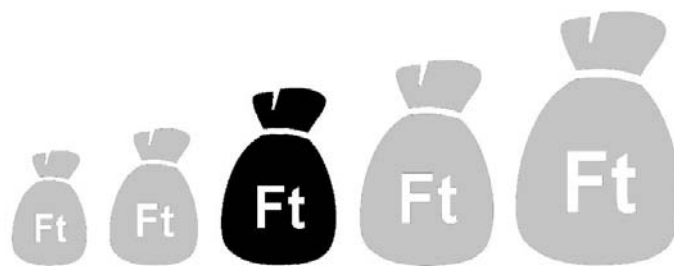
A szakképesítéssel kapcsolatos részletes információk megismerhetők a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapjának (www.nive.hu) Szakképzési dokumentumok és Adatbázisok menüpontja alatt, valamint a Nemzeti Pályaorientációs Portálon (www.eletpalya.afsz.hu).

Kereseti lehetőségek, elhelyezkedési kilátások

A következő kérdésekre kaphat választ:

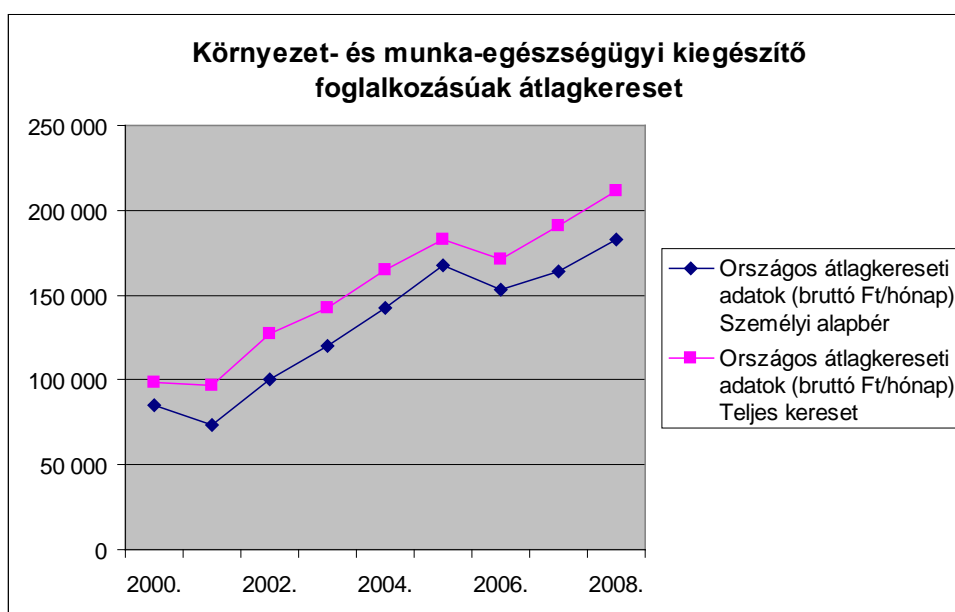
- ◆ Hogyan alakult az átlagkereset a szakmában?
- ◆ Hányan szereztek szakképesítést az elmúlt időszakban?
- ◆ Hányan dolgoznak ebben a szakmában?
- ◆ Mekkora a munkaerő iránti kereslet ebben a szakmában?
- ◆ Hogyan alakult a munkanélküliek száma?
- ◆ Milyen más foglalkozási területre válthat át az ember viszonylag könnyen?

Hogyan alakult az átlagkereset a szakmában?



A környezet- és munka-egészségügyi kiegészítő foglalkozást gyakorlók átlagkeresete 182.691 Ft körül alakult 2008-ban.

Ebben a szakmában az átlagjövedelem folyamatosan nő. A szakmai gyakorlattól függően ez az átlagbér 182.691 és 211.876 Ft között változhat. Ezzel a kereseti kilátással a foglalkozás az országos átlagkeresetet éri el.



Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

A foglalkozásra jellemző átlagkeresettel kapcsolatos információk megtalálhatók az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján: <http://foglalkozasok.afsz.hu>.

Hányan szereztek szakképesítést az elmúlt időszakban?

2008-ban a környezet- és munkaegészségügyi kiegészítő foglalkozások közül munkavédelmi technikusként 261, természet- és környezetvédelmi technikusként 19, tűzvédelmi előadóként 39 fő szerzett szakképesítést.

Munkavédelmi felügyelőként az alapképzések (egyetem, főiskola) elvégzése után az adott területen már foglalkoztathatják a munkavállalót. Munkavédelmi és balesetelhárítási foglalkozásuként 489 fő fejezte be a továbbképzést 2008-ban.

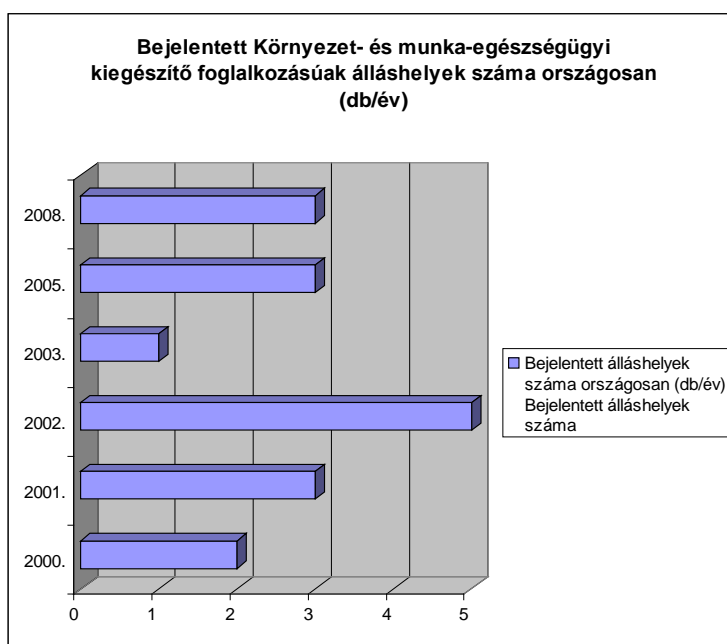
Hányan dolgoznak ebben a szakmában?

A 2008-as adatok alapján az országban 3 fő dolgozott környezet- és munkaegészségügyi kiegészítő foglalkozásban. Ez az adat a külön munkaterületen, egyéb megnevezésű (pl. szakértő) munkakörben foglalkoztatottak számát nem tartalmazza.

Mekkora a munkaerő iránti kereslet ebben a szakmában? →

Rövidtávú előrejelzés a szakma iránt mutató keresletről: **változatlan**

A bejelentett környezet- és munkaegészségügyi kiegészítő foglalkozású (munkavédelmi technikus, természet- és környezetvédelmi technikus, tűzvédelmi előadó, munkaügyi, munkavédelmi felügyelő) munkahelyek száma 2005 óta változatlan.



Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

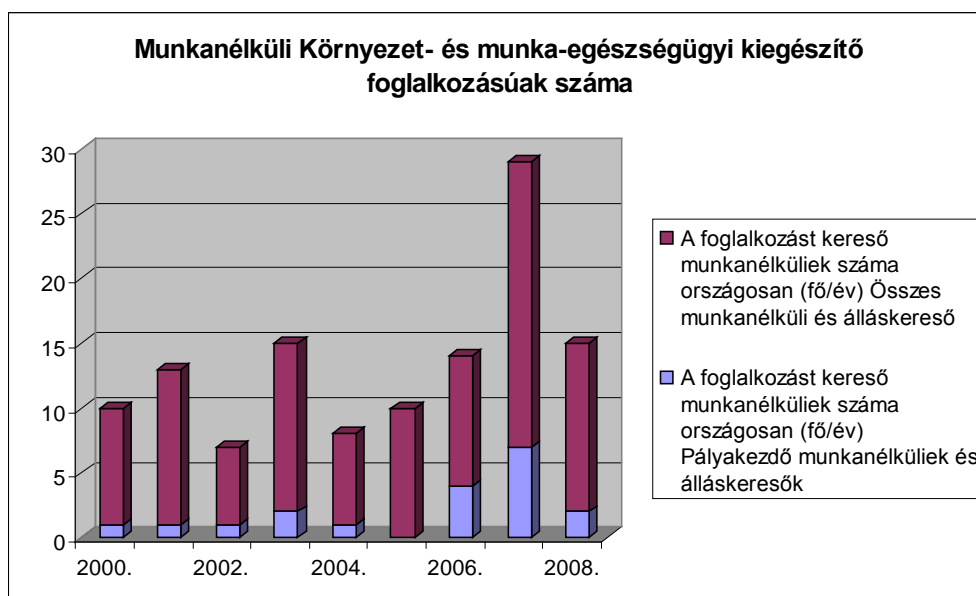
Az Európai Unió által működtetett EURES-portálon közzétett álláshirdetések az EURES-tagoktól és partnerektől származnak, ezen belül is elsősorban az európai állami foglalkoztatási szolgálatoktól. A weblapra 2005-től fokozatosan felkerül valamennyi állás, melyet az európai állami foglalkoztatási szolgálatok hirdetnek meg. Az álláshirdetések számos foglalkozás művelőinek szólnak, valamint állandó és szezonális munkalehetőségeket is kínálnak. Tájékoztatást nyújtanak továbbá többek között a pillanatnyi kereseti lehetőségekről is az egyes országokban, köztük természetesen Magyarországon is.

Elérhetőség: www.europa.eu.int/eures/index.jsp

Hogyan alakult a munkanélküliek száma?

Munkanélküliek számának változása 2008-ban: **csökkenés**

2007 óta felére csökkent a munkahelyet kereső környezet- és munkaegészségügyi kiegészítő foglalkozásúak száma (2007-ben 22, 2008-ban 13 fő).



Forrás: <http://www.epalya.hu/munka/foglalkozas.php>

További elhelyezkedésre, munkaerő-piaci tendenciákra vonatkozó adatok érhetők el a www.afsz.hu weboldal Statisztika menüpontja alatt.

**Milyen más foglalkozási területre válthat át az ember viszonylag könnyen?
Munkavédelmi (munkavédelmi és balesetelhárítási foglalkozású)**

technikusként betölthető foglalkozások:

- Üzemfenntartási, üzembiztonsági foglalkozású
- Tűzrendész
- Üzemrendész

A **környezetvédelmi technikusi** képesítés az alábbi foglalkozásokra jogosít (2006-tól):

- Agrár-környezetvédelmi ügyintéző
- Energetikai környezetvédő
- Hulladékgazdálkodási technológus
- Hulladékgazdálkodó
- Környezetvédelmi berendezés üzemeltetője
- Környezetvédelmi technikus
- Nukleáris energetikus
- Települési környezetvédelmi technikus
- Települési környezetvédelmi ügyintéző
- Településüzemeltető és -fenntartó
- Természet- és környezetvédelmi technikus
- Természetvédelmi ügyintéző
- Vízgazdálkodó

Tűzvédelmi előadó továbblépési lehetősége:

- Tűzvédelmi főelőadó
- Tűzvédelmi szakelőadó
- Tűzvédelmi üzemmérnök
- Katasztrófa - és tűzvédelmi szervező (tiszt)
- Katasztrófa- és tűzvédelmi technikus

Egyéb információs források

- **Elektronikusan elérhető információs források**
- **Nyomtatott kiadványok**

Hasznos információk az EUROPASS bizonyítványról:

Az Europass bizonyítvány a szakképzés során megszerzett szaktudást igazoló dokumentum. Segítségével a munkaadók és továbbképző intézmények könnyebben értelmezhetik a korábban már megszerzett szakképesítést. A bizonyítvány leírja a képesítés megszerzője által folytatott, sikeresen lezárt tanulmányok jellegét, szintjét, tartalmát. Olyan információkkal szolgál továbbá tulajdonosa szakképesítéséről, amelyeket az eredeti bizonyítványban nem tüntetnek fel:

- az adott képzésbe való belépés követelményei,
- megszerzett készségek és kompetenciák,
- az adott ország osztályzási skálája,
- továbbtanulás lehetséges következő szintje.

Formai szempontból az uniós szabványokat követi, és csak a szakképzést igazoló dokumentummal együtt érvényes. A bizonyítvány részei:

- a szakképesítés megnevezése és annak (jelenleg) angol, illetve német nyelvű fordítása,
- készségek és kompetenciák leírása,
- a bizonyítvánnyal betölthető foglalkozások köre,
- az eredeti bizonyítvány sorozatjele, sorszáma, a bizonyítvány kiállításának dátuma,
- a szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyak megnevezése és osztályzata az ötfokú osztályzási skálának megfelelően,
- a bizonyítvány megszerzésének hivatalosan elismert módjai.

A bizonyítványt a vizsgáztató intézmények adják ki. A kérelmező a minimálbér havi összegének 5%-át kitevő térítési díjat fizet érte a vizsgaszervezőnek.

A tájékozódást segítő kiadványok:

Felsőoktatási felvételi tájékoztató (Oktatási Minisztérium, Országos Felvételi Iroda) Évente megjelenő kiadvány.

A felsőfokú tanulmányokra készülő fiataloknak és felnőtteknek összeállított tájékoztató, melynek segítségével választhatnak intézményt, szakot az egyetemek és főiskolák világából.

Magyar Közlöny (Magyar Hivatalos Közlönykiadó Kft.)

A Magyar Közlönyből a szakképzéssel kapcsolatos hatályos jogszabályokról lehet tájékozódni.

Felsőoktatási vizsgakövetelmények (Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht.)

Évente megjelenő kiadvány.

A kötet az érettségi kormányrendelet által meghatározott kötelező és a választható érettségi tárgyak követelményeit közli közép- és emelt szinten.

A választható tárgyak közül a gyakrabban választott és a felsőoktatási intézményekbe bejutáshoz leggyakrabban szükséges tantárgyak követelményeit ismerteti. A kötelező tárgyak vonatkozásában közli az Országos Közoktatási Intézet által összeállított érettségi feladatsorokat és azok megoldásait.

További ajánlott kiadványok:

- 200 x szép szakma (MFPI, letölthető kiadvány 2010)
- Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere – FEOR-08 (KSH, 2011. január 1-jén lép hatályba)
- Iskolaválasztás előtt 2010 (MFPI, Bp., évente megjelenő kiadvány)
- Országos Képzési Jegyzék (NSZFI, Bp., 2009)
- Százszorszép szakma (MFPI, Bp., letölthető kiadvány 2009)

Ajánlott honlapcímek:

www.afsz.hu – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapja

www.budapestedu.hu/palyavalasztas – Fővárosi Oktatási Portál: hírek, rendezvények, dokumentumok

<http://ec.europa.eu/eures> – az európai állás- és tanulmányi lehetőségekkel kapcsolatos információk felkutatását megkönnyítő portál

<http://ec.europa.eu/ploteus> – a PLOTEUS (Portal on Learning Opportunities throughout European Space) az európai tanulási lehetőségekről informál

www.epalya.hu – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat pályaaorientációs és pályakorrekciós információs bázisa

www.fisz.hu – a Felvételi Információs Szolgálat (FISZ) portáloldala

www.felvi.hu – az Országos Felsőoktatási Információs Központ honlapja

www.fovpi.hu – a Mérei Ferenc Pedagógiai Intézet honlapja; számos információt, szolgáltatást kínálnak a pályaválasztással kapcsolatban

<http://portal.ksh.hu> – a Központi Statisztikai Hivatal honlapja, számtalan adat, információ, kimutatás többek között a munka világával kapcsolatban

www.nive.hu – a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet honlapja

www.nyak.hu – a Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Központ honlapja

www.npk.hu – a Nemzeti Pályainformációs Központ honlapja

www.ofi.hu az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet honlapja

www.oh.gov.hu – az Oktatási Hivatal honlapja

www.okm.gov.hu – az Oktatási és Kulturális Minisztérium honlapja

www.scholarship.hu – a Magyar Ösztöndíj Bizottság honlapja. Információk külföldi ösztöndíjakról

www.sulinet.hu – Az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. Honlapja; információk és szolgáltatások többek között diákoknak, hallgatóknak

www.szmm.gov.hu – a Szociális és Munkaügyi Minisztérium honlapja

www.tka.hu – a tudásközpontként működő, az EU-s támogatásokról képzéseket nyújtó, nemzeti nemzetközi oktatási-képzési pályázati programokat kezelő Tempus Közalapítvány honlapja

A gazdaság által igényelt szakmákról információk a következő oldalon szerepelnek: <http://www.oh.gov.hu/szakkepzes/szakiskolai-osztondij>.

A szakmai tájékozódást segítő weboldalak:

<http://www.ommf.gov.hu/> – az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség honlapja

<http://www.antsz.hu> – az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat honlapja

<http://www.oki.antsz.hu/> – az Országos Környezetegészségügyi Intézet honlapja

<http://www.omfi.hu/> – az Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet (az Állami Egészségügyi Központ szakintézménye) honlapja

<http://aek.gov.hu> – az Állami Egészségügyi Központ honlapja

<http://www.meszk.hu> – a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara honlapja
– információk képzésekről, továbbképzési lehetőségekről